

Külföldi laptárs-ajánló

Research Policy

(<http://www.elsevier.com/homepage/sae/econworld/econbase/respol/frame.htm>)

A Research Policy akadémiai folyóirat a technológia fejlődésének gazdasági társadalmi hatásairól és a tudásgazdaságról szóló tanulmányokat ad közre. Az évi 12 számból kettőt egy előre kiválasztott témának szentelnek. 2003-ban, a februári szám az "Új technológiára épülő vállalkozások" (Technology Entrepreneurship) témája köré épült. A 2002. decemberi duplaszám a 2001. nyári DRUID-konferencia (az ipar dinamikájával foglalkozó dán kutatóintézet: Danish Research Unit on Industrial Dynamics) néhány kiemelkedő előadását tette közzé. A DRUID konferenciája Richard Nelson és Sidney Winter épp húsz évvel korábban megjelent, az evolúciós gazdaságméletet átfogóan bemutató könyvének állított emléket. (Nelson, R. R. – Winter, S. G. [1982]: *An Evolutionary Theory of Economic Change*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press).

A 2002. februári szám az innovációs rendszerek témáját foglalja össze, a 2001. decemberi szám tanulmányai pedig a tudás (információ) kodifikálásának tapasztalatairól és gazdaságpolitikájáról szólnak.

A nemrég megjelent tanulmányok közül említést érdemel egyrészt Richard Nelson dolgozata a 2003. júniusi számban a know-how fejlődésének egyenetlenségeiről és ennek okairól (On the uneven evolution of human know-how); Karim R. Lakhani és Eric von Hippel cikke a nyílt forráskódú szoftverekről (How open source software works: "free" user-to-user assistance), másrészt Kelen András (Az információgazdaság nonprofit üzemmódja) hasonló témájú cikke, ami a **Közgazdasági Szemle** májusi számában jelent meg.

A Research Policy előzeteséből kiderül, hogy az ingyenes és a nyílt forráskódú szoftverek témájának a közeljövőben egy különszámot is szentelnek. Ebben a számban elolvashatjuk annak a kérdőíves felmérésnek az eredményeit, amelynek segítségével a szerzők arra a kérdésre kerestek választ, hogy mi motiválja azokat a szoftverfejlesztőket, akik hónapokon át ingyen dolgoznak azért, hogy információs közjavakat állítsanak elő. Olvashatunk az egyik legelterjedtebb nyílt forráskódú biztonsági szoftverről az Apache-ről, továbbá arról, hogy milyen alapvetően különbözik az ingyenes és nyílt forráskódú szoftverek fejlesztésének munkaszervezése a profitorientált vállalatok keretei között koordinált szoftverfejlesztési munkákétól. A tanulmányok egy másik csoportja azt vizsgálja, hogy miként módosulnak a versenyfeltételek, illetve a piaci verseny szerkezete az ingyenes szoftverek megjelenésével.

Firstmonday.org

(<http://firstmonday.org/>)

2003. június

Search engine Web sites personalization: An exploratory study

Yashmeet Khopkar, Amanda Spink, C. Lee Giles, Prital Shah, Sandip Debnath

The dead poets society: The copyright term and the public domain

Matthew Rimmer

Toward a model of information policy analysis: Speech as an illustrative example

Terrence A. Maxwell

Business models of News Web sites: A survey of empirical trends and expert opinion **Frederick**

Schiff

2003. május

Robert Coonrod, Allison Druin, Benjamin B. Bederson, Ann Weeks, Allison Farber, Jesse Grosjean, Mona Leigh Guha, Juan Pablo Hourcade, Juhyun Lee, Sabrina Liao, Kara Reuter, Anne Rose, Yoshifumi Takayama, Lingling Zhang

Jeffrey C. Hall, P. Bryan Heidorn Lesley Deem, Michael A. Keller, Victoria A. Reich, Andrew C. Herkovic, William A. Penn and Martha J. Hanson, Abby Smith

Gerry Wall

NetFuture

(<http://www.netfuture.org/>)

2003. április

Me and My Double Helixes

(Notes concerning *Enough: Staying Human in an Engineered Age*, by

Bill McKibben (New York: Henry Holt, 2003). Hardcover, 275 pages.)

Steve Talbott

InformationR Net

(<http://informationr.net/ir/8-3/infres83.html>)

2003. április

Mike Thelwall

Terrence A. Brooks

Pia Borlund

Pirkko Jääskeläinen

Konferenciafigyelő

Előrelépések az internetes infrastruktúrák területén: e-üzlet, e-oktatás, e-orvostudomány és e-mobil technológiák

(<http://www.ssgrr.it/en/ssgrr2003s/index.htm>)

Helyszín: **L'Aquila - Olaszország**

Időpont: **2003. 07. 28. – 08. 03.**

Az SSGRR (Scuola Superiore G. Reiss Romoli) szervezésében megrendezésre kerülő nemzetközi konferenciára számos területről várják szakértők jelentkezését: számítástechnika, orvostudomány, menedzsment és üzleti ismeretek, valamint mindazokat, akik bármely más tudományterületen az e-üzletet (e-business) kutatják.

Plenáris előadások:

Innováció, modern tudományok és az Internet

A Microarchitect nevű program lehetőségei:

Mit nyújthat a számítástechnika 2020-ig?

Technológia-alapú innovációk az orvostudományban

Láthatóság és a Háló – illúzió?

III. IFIP konferencia: e-kereskedelem, e-üzlet és e-kormányzat

(<http://www.cenpra.gov.br/I3E-conference/>)

Helyszín: **Sao Paulo – Brazília**

Időpont: **2003. 09. 22 – 09. 24.**

A konferenciára a tudományos, az ipari és a kormányzati szektorból várják felhasználók, mérnökök, tudósok, kutatók és szakemberek jelentkezését. Ez a nemzetközi fórum lehetőséget teremt az e-kereskedelmi, az e-üzleti és az e-kormányzati alkalmazások és a hozzájuk szükséges technológiákkal kapcsolatos, legújabb elméleti, gyakorlati, valamint tervezési eredmények megismerésére.

Echallenges

(<http://www.echallenges.org/>)

Helyszín: **Palazzo Re Enzo, Bologna, Italy**

Időpont: **2003.10. 22 – 10. 24.**

Az e-2003 konferencia célja, hogy elősegítse az információtechnológiákkal kapcsolatos kutatások és fejlesztések eredményeinek gyors bejutását és felhasználását az európai iparban. A rendezvény kiváló környezetet biztosít ahhoz, hogy a regionális, nemzeti és európai szintű kezdeményezések, vállalkozások és kutatások során szerzett tapasztalatok gazdát cseréljenek.

Az 'European Research Area' létrehozása (ERA, Európai Kutatási Terület) – a tudomány és a technológia egyfajta belső piaca – szintén a konferencia céljai közé tartozik.

A plenáris előadások mellett napirenden szerepelnek speciális technikai, jogi és politikai kérdésekkel foglalkozó előadások és esettanulmányok bemutatása is. A legfőbb témakörök: *e-üzlet, e-kormányzat, szervezeti tudás, e-munka és a Knowledge Work, eEurópa 2005*. Valamint ezekhez kapcsolódóan (de nem kizárólag) az alábbi altémakörökben is lehet jelentkezni: *Szélesség és mobilitás // Interoperabilitás és standardizáció // Digitális gazdasági rendszerek a kis és közepes méretű vállalkozások számára // E-tanulás // GRID alkalmazások a komplex problémákra // Intelligens és virtuális szervezetek: szabályozás; technológia // Bizalom és megbízhatóság*

A tudás létrehozása, megosztása és átadása: a földrajzi tényezők, az intézmények és a szervezetek szerepe

(E-Mail: summer2003@druid.dk)

Helyszín: **Koppenhága, Dánia**

Időpont: **2003. 06. 12. – 06. 14.**

A konferencia célja, hogy még jobban megértsük azokat a mechanizmusokat, amelyek az ismeretek, a tudás létrehozása, megosztása és átadása mögött rejlenek. Ezért lehetőség lesz arra, hogy szervezeti kontextusban megvizsgálják, hogy bizonyos tényezők milyen pozitív és negatív hatással bírnak az intézményes környezetben illetve a földrajzi konfigurációban (például: nagyvárosok, agglomerációk). A konferencia programja kiterít a végfelhasználói tudás növelését és felhasználását eredményező intézkedések vizsgálatára is.

A konferencián szereplő témakörök: *Technikai változás, testületi dinamika és innováció // Tudásátadás cégek között és cégen belül // Földrajzi agglomerációk: munkaerőpiaci hatások és az ismeretek megosztása // Befogadóképesség és tanulási stratégiák // Hálózatok, projektek és új szervezeti formák: a tudásépítés és -átadás hordozóeszközei.*

English summaries of the original Hungarian studies

LECTORI SALUTEM!

Andrea Szalavetz

New economy, knowledge economy

NEW ECONOMY – KNOWLEDGE ECONOMY

Ádám Török

Prospects of the 'new economy' in some countries in transition

The article analyses the contribution of the 'new economy' to economic progress. Its underlying idea is that in innovative countries the 'new economy' is emerging in such ways which are different from those to be seen in others that are just applying existing technologies. Besides, it points out that a considerable part of the world economy does not take part in this evolution. It also examines the technologies presently available in the world that can be used to build up the 'new economy'; and analyses the economic role of the 'new economy' in the new decade in Hungary and in the countries of the Central-East European region

Iván Major

**International crisis in the information and communication sector
– an institutional approach**

Unlike the usual financial approaches, this study tries to find an explanation for the long-lasting problems of the info-communication market by looking into the institutional and structural defects of the emerging market, along with analysing governmental defaults. Its underlying hypothesis is the following: it is not the principles of 'stimulating regulation' but rather those of 'deterrent regulation' that have been complied with during the market liberalization which took place from the middle of the 1990s first in the USA and Western Europe, and soon after that in the Central-East European region. While companies fall under equal terms of competition, market regulation is driving the markets towards egalitarianism. Consequently, companies cannot 'play' any other game than that of monopolistic competition, which is, almost automatically, forcing down their profits and thus their capacities to create resources for development as well.

Annmária Inzelt, László Csonka, and Irén Forgács
Midway towards a knowledge-based economy

This study, applying the method of the so-called 'benchmarking programs' that facilitate an all-embracing comparison of international innovative systems, uses internationally comparable indices to analyse the innovative capacity and performance in Hungary. The Hungarian economy, as compared to the small OECD economies, is characterized with the help of the innovation indices of 'investment into knowledge

production', 'the role of new technologies in the national economy', and the 'attained scientific and economic goals'. By comparing the tendencies, the authors strive to find the causes of the differences, and to explain the discrepant character of input and output indices.

INTERVIEW

Knowledge economy in Hungary – an interview with Attila Chikán, rector of BUES, by Andrea Szalavetz

The interview highlights whether the Hungarian economy can be considered as a 'new economy' or 'knowledge economy'. What are the main underlying factors and the shortcomings of its competitiveness in the new era of information- and knowledge-economies? The effects of the IT revolution on catching-up, the different ways by which both the processing industries and virtual, knowledge-based activities can contribute to modernization, and, naturally, several problems and prospects of tertiary education are also discussed.

KALEIDOSCOPE

Katalin Szabó

Loosening working conditions

"Labour, which had been perhaps the least flexible and the least mobile factor of production for ages, got going in the last two or three decades." The article analyses the changes induced by information technologies in the field of work. Along with introducing telework, its types and its economic and social significance, the study offers a survey of further methods in employment that can promote strategic flexibility.

Andrea Szalavetz

Networking in the 'new economy', in the centre of the world economy and outside of the centre

The article looks into value-based networking. The first chapter examines whether the IT revolution has helped several factors of the economy in countries outside the centre of the world economy to integrate into global networks. In the second chapter it is pointed out that some countries outside the centre of the world economy have carried out successful modernization through networking, that is, by integrating their companies into global networks; however, this has resulted neither in the emergence of the qualities characteristic of the company networks featuring the new business model, nor in the development of co-operative, less hierarchic, horizontally organized relations based on trust and mutual benefits.

SCANNING LITERATURE

Erzsébet Czakó**Where has the miracle gone? Some lessons from the 'new economy' for business**

Regarding the economic model based on info-communication technologies, and the appearance of new business models from the perspective of the individual companies, the study gives a bottom-view discussion of the emergence and the effects of the 'new economy'. It also introduces probably long-lasting effects on the operational environment of the companies.

András Székely-Doby**The 'new economy' in the United States. A macro approach**

The article presents the notion of the 'new economy' as it is reflected in the American economic and technological progress, particularly in the IT sector. It gives a review of the literature on the 'new economy', showing the diversity of interpretations contradicting or supplementing each other. The author agrees with the interpretation according to which we can speak of a 'new economy' because the new technologies, having completely pervaded all the economy, keep spreading in an extremely extensive way. Following this interpretation, the author demonstrates the pervasive nature of information technologies, using input-output tables. His analysis reveals that the changes have already had an impact on the processes of production in practically all respects.

REVIEW

Andrea Szalavetz**"Brave new world" in the processing industry****Éva Kocsis and Katalin Szabó: Personalized mass production.****Digital paradise or phalanstery?**

A szerzők és fordítók figyelmébe

A kézirat formája:

Minden kéziratot kettes sortávolsággal kérünk leadni, a szövegtörzs hossza lehetőleg ne haladja meg a 35 oldalt. A leadandó kézirat Word dokumentumban, vagy Rich Text formátumban legyen elmentve, s szerkesztőségünk e-mail címére csatolt fájlként kérjük átküldeni.

Címlap:

Külön címlapon kérjük feltüntetni a címet, a szerző(k) nevét, a szerző(k) munkahelyét, hivatalos levelezési címét, illetve e-mail címét.

Kivonat:

Minden eredeti tanulmányt kérünk ellátni egy 40-50 szavas kivonattal, melynek tartalmaznia kell a cikk főbb téziseit és lényeges megállapításait.

Szövegtörzs:

A közvetlen hivatkozásokat ne a jegyzetek listája, hanem a szövegtörzs tartalmazza. Minden idézetet, hivatkozást igénylő állítást vagy kifejezést követően zárójelben kérjük feltüntetni a szerzőt, az idézett vagy hivatkozott mű publikálásának évszámát és az idézett oldalakat, a következő formátumban: (Phil Agre, 2001: 25-89).

Jegyzetek:

A szövegtörzsbe bele nem illeszthető megjegyzéseket, kiegészítéseket tartalmazó jegyzeteket végjegyzetek formájában kérjük leadni. A jegyzeteket indexszámozással kérjük ellátni.

Hivatkozott irodalom:

A hivatkozott irodalom jegyzéke csak az explicit módon hivatkozott publikációkat tartalmazza. A szövegtörzset követően, új oldalon kérjük elkezdni a szerzők neve szerint rendezett alfabetikus listát. A különböző irodalmakat azonos szerző esetén az idézett publikációk szerinti kronologikus rendbe kérjük szedni, zárójelben feltüntetve a nem hivatkozott – esetleges – első megjelenés évszámát.

Csonka László

Czakó Erzsébet

Forgács Irén

Inzelt Annamária

Major Iván

Szabó Katalin

Szalavetz Andrea

Székely-Doby András

Török Ádám

„Az »új gazdaság« máshogy tör utat magának egy fejlesztő és máshogy egy felhasználó országban.”

(Török Ádám)

„Az elrettentő szabályozás következtében, a vállalatok nem is »játszhatnak« más játékot, mint a monopolisztikus versenyt.”

(Major Iván)

„Az információ- és kommunikációs technológiai szektor drámai fejlődése azt is jelentette, hogy bizonyos társadalmak hihetetlen intenzitással szembesültek számukra idegen és elfogadhatatlan kulturális és életmódbeli feltételekkel. Mindez feldolgozhatatlan volt számukra.”

(Chikán Attila)

„Az információtechnológiák és a világháló teszi lehetővé az első világbeli technológia összeházasítását a harmadik világbeli bérekkel, és e »házasság« eredménye egészen egyedülálló versenyképesség-növekedés, mind a kezdeményező cégeknél, mind az érintett országokban.”

(Szabó Katalin)

Peter J. Denning
Ahogyan tanulni fogunk

Kárpáti Andrea
A tudás alapú társadalom pedagógiája
és a számítógéppel segített tanulás

Komenczi Bertalan
Az igazgatók szerepe a tanulási környezet
informatizált fejlesztésében

Fehér Péter
Internet a „végeken”,
avagy meddig ér a szupersztráda?
(Internet-kultúra és Internet-használat
a falusi iskolákban)

Információs Társadalom

---

o k t a t á s

Szerkesztette: Kárpáti Andrea

2003. III. évfolyam 2. szám